

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ และคุณภาพการสอบบัญชี
กับผลการดำเนินงาน และการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง
ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Relation between Corporate Governance and Audit Quality with the
Performance and Profit Decoration by Total Accrual of Set 50 in the Stock
Exchange of Thailand

พุ่มพงศ์ ภูมมะภูติ¹ และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์²
Phoomphong Bhumabhuti¹ and Kanoksak Sukwatanasinit²
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม^{1,2}
Master of Accountancy, Sripatum University, Thailand^{1,2}
E-mail: bmw8442@hotmail.com¹

Received: July 4, 2023

Revised: December 26, 2023

Accepted: December 27, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงาน ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชีกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 50 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปีพ.ศ.2562 - พ.ศ.2564 โดยใช้ข้อมูลรายงานทางการเงินย้อนหลัง 3 ปี ได้จำนวนข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 150 ข้อมูล ยกเว้นบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนและอยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนาการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การกำกับดูแลกิจการ ด้านคะแนนการกำกับดูแลกิจการ มีผลทางบวกกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) 2) การกำกับดูแลกิจการ ด้านจำนวนครั้งในการประชุมมีผลทางบวกกับรายการคงค้างทางบัญชี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 3) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านขนาดของบริษัทสอบบัญชีมีผลทางบวกกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และ 4) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมีผลทางบวกกับรายการคงค้างทางบัญชี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การกำกับดูแลกิจการ, คุณภาพการสอบบัญชี, ผลการดำเนินงาน, รายการคงค้างทางบัญชี

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the relationship between corporate governance and audit quality and the performance and profit decoration by total accrual of the SET50 group in the Stock Exchange of Thailand. 2) A quantitative research study was conducted with a specific sample of 50 companies listed on the Stock Exchange of Thailand. They collected data from financial reports

between 2019 and 2021, including 150 data used in the study, except for companies whose information is incomplete and undergoing business rehabilitation. Data were analyzed using descriptive statistical analysis to describe the general nature of the data, Pearson correlation coefficient analysis to test the relationship between the independent, variables and multiple regression analysis with statistical significance at the 0.05 level to test the research hypothesis.

The results showed 1) corporate governance and corporate governance score. It positively affects performance as measured by the Return on total assets and corporate governance. 2) The number of meetings positively affected profit enrichment at the statistical significance level of 0.05 3) Corporate governance has no relation to performance, measured by price to earnings per share ratio. Audit quality: the size of the audit firm has a positive effect on its performance as measured by the Return on total assets and audit quality. 4) The audit fee has a positive effect on total accrual. The statistical significance level is 0.05. Audit quality has no relationship with profit decoration by total accrual

Keywords: Corporate Governance, Accounting Quality, Return on Investment, Total Accrual

บทนำ

ในปี พ.ศ.2560 คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ออกร่างหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CG Code) เพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้คณะกรรมการบริษัท โดย CG Code รวมถึงการรายงานด้านงบการเงิน ซึ่งจะถูกรวบรวมโดยผู้สอบบัญชี ดังนั้นด้วยความน่าเชื่อถือของผู้ตรวจสอบสามารถพิจารณาเบื้องต้นได้ โดยศึกษาถึงระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบบริษัทนั้น ๆ เพราะทำให้ทราบถึงข้อแนวโน้มของการรายงานตัวเลขผ่านงบการเงินเนื่องจากได้ตรวจสอบเป็นระยะเวลานานและต่อเนื่อง รวมถึงขนาดของบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือในเบื้องต้นได้จากชื่อเสียงที่ได้รับการยอมรับการทั่วโลกอย่าง BIG 4 เป็นต้น ซึ่งเมื่อเทียบกับขนาดและความน่าเชื่อถือของบริษัทผู้ตรวจสอบแล้ว ผู้ว่าจ้างจึงต้องยอมที่จะเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าตรวจสอบค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับบริษัทอื่น ๆ เพราะในด้านของความน่าเชื่อถือ บุคคลทั่วไปให้การยอมรับกับบริษัทที่มีชื่อเสียงอย่าง BIG 4 ค่อนข้างมาก รวมถึงเกณฑ์การให้คะแนนความน่าเชื่อถือของบริษัทที่ทราบได้เบื้องต้นจาก จำนวนครั้งในการจัดการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และคะแนนการกำกับดูแลกิจการที่บอกได้ถึงผู้ให้คะแนนการกำกับดูแลกิจการ คือ ผู้ที่มีหน้าที่ประเมินและให้คะแนนในเรื่องของการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นธรรม การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การสร้างคุณค่าให้กับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย ในด้านความเชื่อถือและความไว้วางใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการ คุณภาพของการตัดสินใจและการจัดสรรทรัพยากร ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริต ความยั่งยืนของกิจการ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2560)

จากปัญหาเรื่องการตกแต่งบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อผู้เสียหายได้ในวงกว้าง ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนโยบายผู้บริหารที่เป็นผู้กำหนดทิศทางทางการกำกับดูแลกิจการ (corporate governance) จึงเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน และการสร้างคุณค่าให้กับบริษัท โดยการกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์ในเชิงการกำกับดูแล รวมทั้งกลไกมาตรการที่ใช้กับการตัดสินใจของคนในองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทด้าน การกำกับดูแลกิจการที่ดี (good corporate governance) เป็นการกำกับดูแลกิจการที่เป็นไปเพื่อการ

สร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน โดยไม่เพียงแต่สร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน เห็นได้จากระดับผลตอบแทน (return) และระดับความเสี่ยง (risk) ของบริษัท แต่ยังส่งผลให้บริษัทสามารถประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (สุภรัตน์ ตันท์พรชัย, 2559)

จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานและการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อที่ผู้ใช้งบการเงินจะนำมาวิเคราะห์แนวโน้มการกำกับดูแลกิจการ คุณภาพการสอบบัญชีของกิจการที่สะท้อนผลการดำเนินงานของกิจการ และผู้ลงทุนจะสามารถใช้เป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่ใช้ประกอบการพิจารณาการลงทุนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชีกับรายการคงค้างทางบัญชี ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

ชีวนันท์ นิยมตรง (2550) พบว่า กลไกการควบคุมเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ 8 ข้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ ROA และ ROE เป็นตัววัดผลการดำเนินงาน

นฤกรณ์ อนันทศรี (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยพื้นฐานประเมินการกำกับกิจการที่ดีกับอัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อกำไรสุทธิและอัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อมูลค่าทางบัญชีกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยพื้นฐานการประเมินการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อกำไรสุทธิ (P/E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสำคัญ 0.05

ปิยะณัฐ ฤนพุดตม (2561) ศึกษาผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ คุณภาพการสอบบัญชีที่มีผลต่อการดำเนินงานผ่านการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ขนาดของบริษัท ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี การแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไข ไม่มีนัยสำคัญต่อการบริหารกำไร

อนุสรุ ศีลาน้ำเที่ยง (2555) พบว่า ราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคะแนนการกำกับดูแลกิจการที่ดี ขนาดของบริษัทและอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และ Malik (2012) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการกำกับดูแลกิจการและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ในเชิงบวกเช่นกัน

Borwn and Caylor (2004) ศึกษาสัมพันธ์ระหว่างผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการและผลประกอบการดำเนินงานของบริษัท พบว่า บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีผลกำไรที่มากกว่า และทำให้ระดับการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นที่มากกว่า

Gruszynski (2006) ศึกษาความสัมพันธ์ของระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทในประเทศโปแลนด์ พบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและลดความเสี่ยงทางการเงิน

ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

ชลธิชา ปานขวัญ (2558) การกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอ้างอิงจากความเสี่ยงของงานจากการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชีในขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี ถ้ามีความเสี่ยงในการตรวจสอบมาก จะเพิ่มระดับการตรวจสอบ ใช้หลักฐานในการสอบบัญชีมากขึ้น ทำให้ปริมาณงานและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ค่าสอบบัญชีสูงขึ้น ในทำนองเดียวกันที่ว่าสำนักงานสอบบัญชีที่เก็บค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีน้อยกว่า มีแนวโน้มที่จะผ่อนปรนเกี่ยวกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทลูกมากกว่า

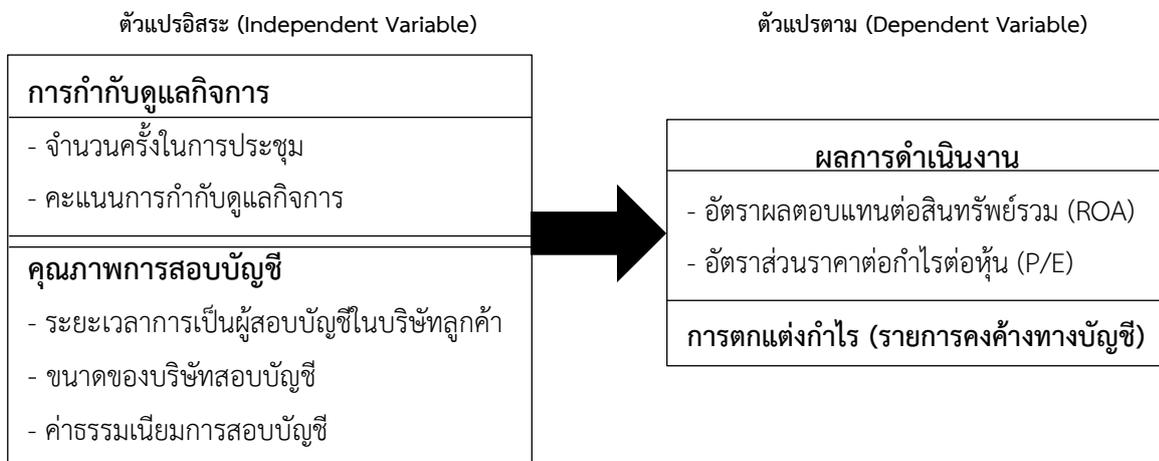
ปิยะณัฐ ฤนพุทธม (2561) ศึกษาผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ คุณภาพการสอบบัญชีที่มีผลต่อการดำเนินงานผ่านการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ขนาดของบริษัท ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี การแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไข ไม่มีนัยสำคัญต่อการบริหารกำไร

อัศนัย ชูรุฒิกุล (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริหารบริษัทกับโครงสร้างเงินทุน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ตัวแปรที่ใช้แทนโครงสร้างคณะกรรมการบริหารบริษัทมีเพียงขนาดของคณะกรรมการบริษัทเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างเงินทุนของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

Fooladi & Shukor (2012) ศึกษาผลกระทบของคณะกรรมการบริษัท คุณภาพการสอบบัญชีและผลการดำเนินงานบริษัทในประเทศมาเลเซีย พบว่า บริษัทที่ตรวจสอบโดยสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ (Big4) มีผลกระทบเชิงบวกกับมูลค่าบริษัท

Azizkhani, Monroe & Shalier (2010) ศึกษาผลกระทบของบริษัทสอบบัญชี และผลการดำเนินงานบริษัทในประเทศเวียดนาม พบว่า สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ (Big4) มีผลกระทบเชิงลบกับผลการตอบแทนของสินทรัพย์รวม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : การกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน วัดค่าจากอัตรากำไรสุทธิ (ROA)

สมมติฐานที่ 2 : การกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน วัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E)

สมมติฐานที่ 3 : การกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายการคงค้างทางบัญชี

สมมติฐานที่ 4 : คุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน วัดค่าจากอัตรากำไรสุทธิ (ROA)

สมมติฐานที่ 5 : คุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน วัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E)

สมมติฐานที่ 6 : คุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายการคงค้างทางบัญชี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยออกแบบงานวิจัยให้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานและการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร SET50 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปี จำนวน 3 ปี (พ.ศ.2562 - 2564) รวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 150 ข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นรายงานการเงินของบริษัทรวบรวมข้อมูลงบการเงินรายปีของบริษัทกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกำหนดวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลงบการเงิน ซึ่งข้อมูลของตัวแปร ประกอบด้วย 1. ตัวแปรอิสระ คือ 1.1 การกำกับดูแลกิจการ ประกอบด้วย จำนวนครั้งในการประชุม และ คะแนนการกำกับดูแลกิจการ 1.2 คุณภาพการสอบบัญชี ประกอบด้วย ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า ขนาดของบริษัทสอบบัญชี และ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี 2. ตัวแปรตาม คือ 2.1 ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และ อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) 2.2 การตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างทางบัญชี โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2564

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ และคุณภาพการสอบบัญชี กับผลการดำเนินงานและการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย
จำนวนครั้งในการประชุม	0.00	27.00	10.30
คะแนนการกำกับดูแลกิจการ	0.00	13.00	5.13
ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า	0.00	1.00	0.97
ขนาดของบริษัทสอบบัญชี	0.00	1.00	0.89
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	0.00	163.03	11.99
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	-9.45	27.20	7.13
อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น	0.00	221.42	26.18
การตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง	-214.06	35.31	-14.04

จากข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา พบว่า จำนวนครั้งในการประชุม มีค่าต่ำสุด ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 27 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 10.30 คะแนนการกำกับดูแลกิจการมีค่าต่ำสุด ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 13.00 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 5.13 ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า มีค่าต่ำสุด ร้อยละ 0 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 1.00 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 0.97 ขนาดของบริษัทสอบบัญชี มีค่าต่ำสุด ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 1 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 0.89 ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี มีค่าต่ำสุด ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 163.03 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 11.99 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีค่าต่ำสุด ร้อยละ -9.45 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 27.20 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 7.13 อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น มีค่าต่ำสุด ร้อยละ 0 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 221.42 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 26.18 และการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง มีค่าต่ำสุด ร้อยละ -214.06 มีค่าสูงสุด ร้อยละ 35.31 และมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ -14.04

2. การวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ		จำนวนครั้งในการประชุม	คะแนนการกำกับดูแลกิจการ	ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า	ขนาดของบริษัทสอบบัญชี	ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
จำนวนครั้งในการประชุม	Pearson Correlation	1				
	Sig. (2-tailed)					
	N	150				
คะแนนการกำกับดูแลกิจการ	Pearson Correlation	.137	1			
	Sig. (2-tailed)	.094				
	N	150	150			
ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า	Pearson Correlation	.219**	.097	1		
	Sig. (2-tailed)	.007	.239			
	N	150	150	150		
ขนาดของบริษัทสอบบัญชี	Pearson Correlation	-.238**	.049	.168*	1	
	Sig. (2-tailed)	.003	.551	.040		
	N	150	150	150	150	
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	Pearson Correlation	.311**	-.027	.043	-.514**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.747	.601	.000	
	N	150	150	150	150	150

หมายเหตุ : * ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย จำนวนครั้งในการประชุม คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า ขนาดของบริษัทสอบบัญชี และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างตัวแปรอิสระ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระหว่าง -0.514 ถึง -0.311 ซึ่งน้อยกว่า 0.80 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity และเมื่อวิเคราะห์ค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่ามีค่า VIF น้อยกว่า 10 คืออยู่ระหว่าง 1.019 - 1.429 นั่นคือ ไม่เกิด Multicollinearity จึงสามารถนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้

3. การทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน		ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน	ค่าสถิติทดสอบ (t)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.)	สถิติความสัมพันธ์เชิงเส้น	
	สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.Error)	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta)			Tolerance	ค่าสถิติวัดค่าสัมพันธ์ของตัวแปร (VIF)
ค่าคงที่	5.259	1.813		2.901	0.004		
จำนวนครั้งในการประชุม	-0.149	0.116	-0.105	-1.286	0.201	0.981	1.019
คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ	0.663	0.282	0.192	2.354	0.020 *	0.981	1.019

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) จากการทดสอบพบว่า (1) จำนวนครั้งในการประชุมมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.149 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.105 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -1.286 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.201 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าจำนวนครั้งในการประชุมไม่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) (2) คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.663 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.192 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.354 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.020 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการมีผลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลดำเนินงานวัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน		ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน	ค่าสถิติทดสอบ (t)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.)	สถิติความสัมพันธ์เชิงเส้น	
	สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.Error)	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta)			Tolerance	ค่าสถิติวัดค่าสัมพันธ์ของตัวแปร (VIF)
ค่าคงที่	36.211	8.701		4.162	0.000		
จำนวนครั้งในการประชุม	-0.989	0.556	-0.146	-1.778	0.078	0.981	1.019
คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ	0.031	1.353	0.002	0.023	0.982	0.981	1.019

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่ออัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) จากการทดสอบพบว่า (1) จำนวนครั้งในการประชุมมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.989 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.146 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -1.778 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.078 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าจำนวนครั้งในการประชุมไม่มีผลต่ออัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) (2) คะแนนการกำกับดูแลกิจการ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.031 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.002 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.023 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.982 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าจำนวนครั้งในการประชุมมีไม่มีผลต่ออัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน		ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน	ค่าสถิติทดสอบ (t)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.)	สถิติความสัมพันธ์เชิงเส้น	
	สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.Error)	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta)			Tolerance	ค่าสถิติวัดค่าสัมพันธ์ของตัวแปร (VIF)
ค่าคงที่	8.33	11.29		.737	.462		
จำนวนครั้งในการประชุม	-2.58	0.722	-0.286	-3.581	0.000*	0.981	1.019
คะแนนการกำกับดูแลกิจการ	0.83	1.75	0.038	0.474	0.636	0.981	1.019

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่อการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง จากการทดสอบพบว่า (1) จำนวนครั้งในการประชุมมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -2.58 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.286 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -3.581 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าจำนวนครั้งในการประชุมมีผลเชิงบวกต่อการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง (2) คะแนนการกำกับดูแลกิจการ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.83 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.038 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.474 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.636 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าคะแนนการกำกับดูแลกิจการมีไม่มีผลต่อการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน		ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน	ค่าสถิติทดสอบ (t)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.)	สถิติความสัมพันธ์เชิงเส้น	
	สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.Error)	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta)			Tolerance	ค่าสถิติวัดค่าสัมพันธ์ของตัวแปร (VIF)
ค่าคงที่	8.465	2.984		2.836	0.005		
ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า	-5.083	2.842	-0.148	-1.789	0.076	0.949	1.054
ขนาดของบริษัทสอบบัญชี	3.923	1.874	0.202	2.093	0.038*	0.700	1.429
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	7.96	0.000	0.030	0.311	0.757	0.719	1.391

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ คุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) จากการทดสอบพบว่า (1) ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค่า มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -5.083 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.148 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -1.789 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.076 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.00 < 0.05$) แสดงว่าระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค่า ไม่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) (2) ขนาดของบริษัทสอบบัญชี ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 3.923 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.202 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.093 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.038 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.00 < 0.05$) แสดงว่าขนาดของบริษัทสอบบัญชีมีผลเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) (3) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 7.96 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.030 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.311 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.757 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.00 < 0.05$) แสดงว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีไม่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน		ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน	ค่าสถิติทดสอบ (t)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.)	สถิติความสัมพันธ์เชิงเส้น	
	สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.Error)	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta)			Tolerance	ค่าสถิติวัดความสัมพันธ์ของตัวแปร (VIF)
ค่าคงที่	9.401	14.260		0.659	0.511		
ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค่า	2.954	13.578	0.018	0.218	0.828	0.949	1.054
ขนาดของบริษัทสอบบัญชี	16.026	8.954	0.174	1.790	0.076	0.700	1.429
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-2.37	0.000	-0.019	-0.194	0.847	0.719	1.391

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ คุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) จากการทดสอบพบว่า (1) ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค่า มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 2.954 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.018 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.218 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.828 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.00 < 0.05$) แสดงว่าระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค่าไม่มีผลต่ออัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) (2) ขนาดของบริษัทสอบบัญชี ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 16.026 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.174 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.790 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.076 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.00 < 0.05$) แสดงว่าขนาดของบริษัทสอบบัญชีไม่มีผลต่ออัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) (3) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -2.37 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.019 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.194 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.847 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.00 < 0.05$) แสดงว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีไม่มีผลต่ออัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอบบัญชีกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน		ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน	ค่าสถิติทดสอบ (t)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.)	สถิติความสัมพันธ์เชิงเส้น	
	สัมประสิทธิ์ความถดถอย (B)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.Error)	สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta)			Tolerance	ค่าสถิติวัดค่าสัมพันธ์ของตัวแปร (VIF)
ค่าคงที่	4.82	15.23		0.317	0.752		
ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า	-12.68	14.50	-0.058	-0.875	0.383	0.949	1.054
ขนาดของบริษัทสอบบัญชี	6.19	9.56	0.050	0.648	0.518	0.700	1.429
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-1.008	0.131	-0.589	-7.703	0.000*	0.719	1.391

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถสรุปผลได้ดังนี้ คุณภาพการสอบบัญชีกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง จากการทดสอบพบว่า (1) ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้า มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -12.68 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.058 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.875 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.383 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในบริษัทลูกค้าไม่มีผลต่อการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง (2) ขนาดของบริษัทสอบบัญชี ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 6.19 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.050 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.648 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.518 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าขนาดของบริษัทสอบบัญชีไม่มีผลต่อการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง (3) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -1.008 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -0.589 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -7.703 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00 < 0.05) แสดงว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมีผลเชิงบวกต่อการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง

อภิปรายผล

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษาจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ และคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานและการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยสามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การกำกับดูแลกิจการ ด้านคะแนนการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุสรณ์ ศิลาน้ำเที่ยง (2555) พบว่า ราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคะแนนการกำกับดูแลกิจการที่ดี ขนาดของบริษัทและอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และ Malik (2012) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการกำกับดูแลกิจการและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ในเชิงบวกเช่นกัน

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การกำกับดูแลกิจการ ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) ของกลุ่ม SET50

ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีวนันท์ นิยมตรง (2550) พบว่า กลไกการควบคุมเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ 8 ข้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ ROA และ ROE เป็นตัววัดผลการดำเนินงาน และ นฤกรณ์ อนันท์ศรี (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยพื้นฐานประเมินการกำกับกิจการที่ดีกับอัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อกำไรสุทธิและอัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อมูลค่าทางบัญชี กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยพื้นฐานการประเมินการกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อกำไรสุทธิ (P/E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสำคัญ 0.05

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การกำกับดูแลกิจการ ด้านจำนวนครั้งในการประชุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑกาล พงษ์เกษม สมใจ บุญหมื่นไวย และพร้อมพร ภูวดิน (2561) ศึกษาปัจจัยการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยการกำกับดูแลของบริษัทด้านจำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการ มีผลต่อการดำเนินงานที่ถูกวัดด้วยกำไรสุทธิ และการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วศิตา รัตน์วิจิตร (2556) พบว่าความถี่ในการเข้าประชุมของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตกแต่งกำไร

4. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า คุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณภาพการสอบบัญชี ด้านขนาดของบริษัทสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานวัดจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัศนัย ธรรมภูมิกุล (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริหารบริษัทกับโครงสร้างเงินทุน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ตัวแปรที่ใช้แทนโครงสร้างคณะกรรมการการบริหารบริษัทมีเพียงขนาดของคณะกรรมการบริษัทเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างเงินทุนของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Koubaa & Anis (2015) พบว่าขนาดของบริษัทมีอิทธิพลทางบวกกับการบันทึกบัญชีด้วยความระมัดระวัง ซึ่งวัดผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

5. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 5: คุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานวัดค่าจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณภาพการสอบบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานวัดจากอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (P/E) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะณัฐ ฤนพุทธิธรรม (2561) ศึกษาผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ คุณภาพการสอบบัญชีที่มีผลต่อการดำเนินงานผ่านการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ขนาดของบริษัท ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี การแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไข ไม่มีนัยสำคัญต่อการบริหารกำไร ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Okolie & Izedonmi (2014) ศึกษาผลกระทบของคุณภาพการสอบบัญชีที่มีต่อราคาหลักทรัพย์ในประเทศไนจีเรีย พบว่า ค่าธรรมเนียมของคุณภาพการสอบบัญชีมีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ

6. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 6 : คุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณภาพการสอบบัญชี ด้านค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา ปานขวัญ

(2558) การกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอ้างอิงจากความเสี่ยงของงานจากการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชีในขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี ถ้ามีความเสี่ยงในการตรวจสอบมาก จะเพิ่มระดับการตรวจสอบ ใช้หลักฐานในการสอบบัญชีมากขึ้น ทำให้ปริมาณงานและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ค่าสอบบัญชีสูงขึ้น ในทำนองเดียวกันที่ว่าสำนักงานสอบบัญชีที่เก็บค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีน้อยกว่า มีแนวโน้มที่จะผ่อนปรนเกี่ยวกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทลูกค้ามากกว่า และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนขฐา โสตามรรค (2554) พบว่า ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับรายการคงค้างในดุลยพินิจของผู้บริหาร เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของตลาดหลักทรัพย์มีส่วนทำให้ปัจจัยของการกำหนดค่าสอบบัญชีในประเทศไทยและต่างประเทศมีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการผลวิจัย

1. จากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนสามารถคำนวณหาอัตราส่วนในงบการเงินเพื่อใช้เป็นแนวทางในการลงทุนในบริษัทนั้น ๆ อนาคตได้

2. จากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การศึกษา การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุน สามารถสร้างคุณค่าให้กิจการมีความน่าเชื่อถือแก่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่จะมาลงทุนในบริษัท

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพการสอบบัญชีกับผลการดำเนินงานและการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง ของกลุ่ม SET50 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการเงินระหว่างปี 2562-2564 ระยะเวลารวม 3 ปี สำหรับงานวิจัยในอนาคตขยายขอบเขตกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และได้ผลการวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา โสตามรรค. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารกับค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มดัชนีหลักทรัพย์ SET100 ปี พ.ศ. 2553 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชีวันนัท นียมตรง. (2550). การกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะกลุ่มบริการ ปี พ.ศ. 2548 (การค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชลธิชา ปานขวัญ. (2558). ความสัมพันธ์ของอันดับความน่าเชื่อถือขององค์กรและลักษณะหนี้สินกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (การค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นทกาล พงษ์เกษม สมใจ บุญหมื่นไวย และพร้อมพร ภูวดิน. (2561). ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน : กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (การประชุมวิชาการระดับชาติ) วิทยาลัยนครราชสีมา, 234 - 244.

- นฤกรณ์ อนันท์ศรี. (2551). ความสัมพันธ์ปัจจัยพื้นฐานประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับอัตราส่วนราคา ตลาดของหุ้นสามัญต่อกำไรสุทธิและอัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อมูลค่าทางบัญชีกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะณัฐ ฤกษ์ฤทธิ. (2561). ผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ คุณภาพการสอบบัญชีที่มีผลต่อการดำเนินงานผ่านการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วศิดา รัตนวิจิตร. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรษัทภิบาล ธุรกิจครอบครัว และการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุสรณ์ ศิลาเน่าเที่ยง. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (การค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัศนัย ชูระพิกุล. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริหารบริษัทกับโครงสร้างเงินทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Okolie & Izedonmi. (2014). The Impact of Audit Quality on the Share Prices of Quoted Companies in Nigeria. *Research Journal of Finance and Accounting*, 5, (8), 150-166.